

Ústav lekárskej a klinickej biochémie

prednostka

prof. Ing. Mária Mareková, CSc.

Tr. SNP 1, 040 01 Košice

tel. VoIP: +421 (055) 234 3368, 3401

e-mail: maria.marekova@upjs.sk

Titl.

prof. MUDr. Dušan Dobrota, CSc.

Ústav lekárskej biochémie

UK v Bratislave, JLF v Martine

Malá hora 11161/4D

036 01 Martin

Košice, 7. 9. 2021

VEC:

**Recenzia vysokoškolských skrípt „Klinicko-biochemické vyšetrenia – základy, interpretácia
vybraných nálezov“ autora Daniela Čierneho**

Predložený rukopis vysokoškolských skrípt, ktoré sú určené pre študentov lekárskej fakulty, sa venuje základným vedomostiam o vlastnostiach laboratórnych vyšetrení, spôsoboch vyšetrovania rutinných biochemických parametrov a praktickej interpretácii vybraných klinicko-biochemických nálezov. Cieľom učebného textu je poskytnúť študentom medicíny ucelený pohľad na aktuálne poznatky o získavaní laboratórnych výsledkov a ich správnej interpretácii. Skriptá sú veľmi vhodným doplnkom študijnej literatúry, keďže prispievajú k rozšíreniu poznatkov z klinickej biochémie, ktoré sú kľúčové pre výkon lekárskej praxe vo väčšine odborov medicíny a sú vhodné pre študentov všetkých lekárskech fakúlt na Slovensku.

Skriptá sú komplexným materiálom obsahujúcim okrem opisu úlohy klinickej biochémie v medicíne aj základné charakteristiky laboratórnych vyšetrení a celý proces spracovania biologického materiálu od odberu až po získanie výsledkov v klinicko-biochemickom laboratóriu. Zároveň zdôrazňuje základné pravidlá správnej interpretácie výsledkov. Ďalej autor v tretej kapitole ponúka celkovo 14 kazuistík, ktoré na konkrétnych prípadoch anonymizovaných laboratórnych výsledkov, údajoch z klinického vyšetrenia a nálezmi ďalších zobrazovacích metód prispieva k rozvoju praktických zručností študentov vo vzťahu k indikácii vyšetrení a interpretácii ich výsledkov. Komplexne prezentované kazuistiky sú venované dôležitým oblastiam klinicko-biochemických laboratórnych vyšetrení napr. acidobázická rovnováha, sérové minerály, osmolalita, parametre vyšetrovania funkcie obličiek a pečene, markery cholestázy, zápalu, kardiomarkery, biochemické a mikroskopické vyšetrenie moču, základné vyšetrenia likvoru, punktátu a iných

telesných tekutín. Autor kladie dôraz na interpretáciu vyšetrení v súvislosti s anamnézou, klinickým obrazom, výsledkami fyzikálneho vyšetrenia a zobrazovacích metód. V neposlednom rade autor upozorňuje na posúdenie dynamiky zmien výsledkov v čase, ktorá má mnohokrát väčšiu výpovednú hodnotu ako samotné jednorazové vyšetrenie hladiny biomarkeru.

Skriptá sú rozdelené do 3 kapitol, v rozsahu 102 strán rukopisu, vrátane použitej literatúry. Výklad je zrozumiteľný, v súlade so súčasnými vedeckými poznatkami a použitá odborná terminológia je v zhode s platnými normami. Osobitne by som chcela oceniť viac ako 90 otázok a odpovedí, ktoré prispievajú k lepšiemu pochopeniu prezentovaných kazuistík.

K predloženej publikácii nemám zásadné pripomienky, keďže rukopis je tak po odbornej ako aj po technickej stránke na veľmi dobrej úrovni. Autorovi sa podarilo dodržať jednotný formát obrázkov a tabuliek, ktoré sú veľmi vhodným doplnením textu a prispievajú k jeho lepšiemu pochopeniu.

Záver:

Predložený rukopis považujem za cenný príspevok k vylepšeniu študijnej literatúry určenej predovšetkým pre študentov štvrtého a vyšších ročníkov všeobecného lekárstva Jesseniovej lekárskej fakulty v Martine, Univerzity Komenského v Bratislave (JLF UK) ako doplnkový materiál k výučbe predmetu Klinická biochémia a laboratórna medicína. Publikovanie skript v elektronickej verzii je vhodné nielen z dôvodu ich ľahkej dostupnosti študentom JLF UK, ale aj iných lekárskech fakúlt (napr. v rámci MEFANETu) a prípadného dopĺňania už prezentovaných kazuistík. Skriptá by mohli byť po rozšírení kazuistík publikované aj v tlačenej verzii. Odborná, didaktická a jazyková úroveň predloženého rukopisu je porovnateľná s podobnými dielami a je ako celok na veľmi dobrej úrovni.

Predložený rukopis učebných textov autora Daniela Čierneho: „Klinicko-biochemické vyšetrenia – základy, interpretácia vybraných nálezov“, spĺňa požiadavky kladené na vysokoškolské skriptá, a preto **o d p o r ú č a m** jeho vydanie.

prof. Ing. Mária Mareková, CSc.